

Doma

November, predzadnji mesec v letu. Navadno tisti, ki nas skozi sivino, pripelje do bleščečega in radodarnega decembra.

Vsa delovna Slovenija se je v tem mesecu intenzivno ukvarjala s pravico do odklopa. Delodajalci so na vsak način želeli v kolektivne pogodbe in interne akte »zabetonirati« izjeme, sindikati pa smo na ves glas opozarjali, da je uzakonjena pravica pravica delavca, da je v času, ko ni v službi lahko od službe tudi odklopljen.

Kaj vse je nastalo v podjetjih, kjer ni pravilnikov nihče preverjal ali dogovarjal, verjetno ne bomo vedeli nikoli. Lahko pa opozorimo tudi tukaj – pravica do odklopa je PRAVICA delavca in ne delodajalca.

V KPD za elektroindustrijo je dogovorjen člen o tej pravici, v KPD za kovinske materiale in livarne je usklajen, ni pa še objavljen, KPD za kovinsko industrijo pa člena še nima niti usklajenega. Takole različne so pozicije pogajalcev v posamezni panogi. Ne odvisne samo od dela sindikatov, temveč v veliki meri tudi od naklonjenosti delodajalcev, da se dogovarjamo.

Kaj se je dogajalo v novembru?

SKEI Slovenije se aktivno udeležuje nekaterih mednarodnih aktivnosti, tokrat smo v Ljubljani gostili vzhodno regijo Industriall.

Vsi sodelujoči so pripravili poročila o stanju v državah, izmenjali so si izkušnje in ideje kako urediti posamezno področje. Obravnavane teme so se dotikale minimalne plače, pokojninske zakonodaje, socialnega dialoga in kolektivnih

pogajanj. Prav tako sta bili, v podporo sindikatom iz Ukrajine, sprejeti dve resoluciji.

Poleg pogajanj za kolektivne pogodbe dejavnosti, se je sestajala tudi strokovna skupina za nov plačni model EI, ki pa vedno znova ugotavlja, da želijo delodajalci v pogovore pripeljati teme, ki jih bomo sindikati skoraj zagotovo morali zavrnil. A pogovori se nadaljujejo v dobri veri, da najdemo skupen jezik oziroma skupne rešitve.

Vsakomesečna seja izvršnega odbora SKEI Slovenije je bila v Zasavju, v podjetju ETI, na Izlakah. Člani izvršnega odbora so dobili informacije o poteku pogajanj za vse tri kolektivne

pogodbe, sekretarji regij so poročali o gibanju članstva v posamezni regiji, seveda pa so si vsi prisotni ogledali tudi del proizvodnje podjetja ETI in pridobili kratke informacije o poslovanju, ki jih je predal generalni direktor.

Sredi meseca so se sestali sekretarji posameznih regij in se pogovarjali o kandidatu SKEI Slovenije za predsednika ZSSS. V letu 2026 se namreč dosedanja predsednica ZSSS, Lidija Jerkič, umika z mesta predsednice ZSSS in v času do 20. januarja poteka evidentiranje novih kandidatov, ki se bodo potegovali za to mesto. SKEI Slovenije je podal podporo edinemu zainteresiranemu kandidatu, Dušanu Kaplanu.

Po podjetjih potekajo pogajanja o izplačilih poslovne uspešnosti, ki jih letos malce kroji tudi sodba vrhovnega sodišča, ki pravi, da je razlikovanje v višini izplačila zaradi bolniške odsotnosti, diskriminatorno. Verjamemo, da jo poznate.

Ker pa smo v tem času že vstopili v žareči december, vam SKEI Slovenije zaželi uspehov, notranjega miru, odklopa, druženja z ljudmi, ki vas navdihujejo in preživljanja časa z ljudmi, ki jih imate radi. Naj bo leto 2025 srečno!

Ekonomski in demografski podatki

Izvoz in uvoz blaga sta bila vrednostno višja kot septembra lani. Najpomembnejša trgovinska partnerica je bila Švica. K skupni vrednosti izvoza in uvoza so največ prispevali kemični proizvodi.

Na mesečni in četrtni ravni je bilo manj tako registracij (za 2,1 % oz. 1,7 %) kot stečajev (za 6,5 % oz. 12,4 %). Četrtno se je število obojih zmanjšalo v večini opazovanih dejavnosti.

V letošnjem 3. četrtnju se je zunanje povpraševanje povečalo, domače pa zmanjšalo. Gospodarska rast je bila 1,4-odstotna, enako povečanje smo zaznali tudi v obdobju med januarjem in septembrom 2024 v primerjavi z istim obdobjem lani.

Števili prostih in zasedenih delovnih mest sta se v 3. četrtnju zmanjšali, stopnja prostih delovnih mest pa je ostala nespremenjena. Največji upad zasedenih delovnih mest je bil v predelovalnih dejavnostih, gradbeništvu in trgovini, izrazitejše povpraševanje po novi delovni sili pa v prometu.

Število delovno aktivnih se je septembra povečalo na mesečni in medletni ravni, medtem ko se je v 3. četrtnju v primerjavi s predhodnim zmanjšalo za 0,2 %, na približno 944.500.

Na mesečni ravni so cene industrijskih proizvodov oktobra najbolj upadle v proizvodnji koksa in naftnih derivatov, na letni pa v oskrbi z električno energijo.

Na mesečni kot tudi na letni ravni se je gospodarsko razpoloženje izboljšalo.

Izdatki sektorja država so v letu 2023 znašali 46,5 % BDP, več kot polovica je bila namenjena socialni zaščiti (17,0 % BDP) in zdravstvu (7,4 % BDP).

V primerjavi s plačo za avgust sta bili povprečna bruto in neto plača za september tako nominalno kot tudi realno nižji, in sicer za 0,2 %.

Mesečna stopnja anketne brezposelnosti je bila v oktobru 2024 4,9-odstotna, za 0,4 odstotne točke višja kot v septembru 2024 in za 1,4 odstotne točke višja kot v oktobru 2023.

Življenjske potrebščine so se v enem letu v povprečju podražile za 1,8 %. Pri storitvah so se cene zvišale za 2,8 %, pri blagu pa za 1,2 %.

Poslana strokovna gradiva

- Sindikalna lista za november 2024

20. november, svetovni dan otrok

Svetovni dan otrok zaznamujemo vsako leto 20. novembra. Na ta dan leta 1959 je Generalna skupščina Združenih narodov sprejela Deklaracijo o pravicah otroka in leta 1989 Konvencijo o otrokovih pravicah. Letošnji svetovni dan otrok poziva odrasle, naj prisluhnejo prihodnosti. Z upoštevanjem otrokovih mnenj lahko uresničimo njihovo pravico do izražanja, razumemo njihove zamisli za boljši svet in upoštevamo njihove poglede pri današnjih odločitvah.

Otrok čedalje manj

Na začetku letošnjega leta so v Sloveniji živeli 377.804 otroci (0–17 let), 183.260 deklic in 194.544 dečkov, kar je predstavljalo 18 % prebivalstva. Najpogostejše ime dečkov te starosti je bilo Luka, sledila sta Nik in Jakob. Med deklicami so bila najpogostejša imena Eva, Ema in Zala. V

zadnjih 30 letih se je število otrok (0–17 let) zmanjšalo za petino.

1. januarja 2023 sta med članicami EU največji delež otrok, mlajših od 18 let, imeli Irska (23 %) in Francija (21 %), najmanjšega pa Malta in Italija (po 15 %).

Tudi otroci so izpostavljeni tveganju socialne izključenosti

Leta 2023 je bilo skoraj 20 milijonov otrok v EU izpostavljenih tveganju socialne izključenosti, kar je predstavljalo 24,8 % otrok, mlajših od 18 let. Najvišje vrednosti so imele Romunija (39 %), Španija (35 %) in Bolgarija (34 %), najnižje pa Slovenija (11 %) ter Finska (14 %).

Primerno toplega stanovanja si v Slovenji ni moglo privoščiti 4 % oseb

V Sloveniji si lani med osebami, ki so živele v gospodinjstvih z vzdrževanimi otroki, 2 % ni moglo vsak drugi dan privoščiti obroka, ki je vseboval meso, ribe ali vegetarijanski ekvivalent, kar je bilo manj kot v povprečju EU (9 %). Delež takih oseb je bil največji v Romuniji (21 %), najmanjši pa na Portugalskem (1 %).

Primerno toplega stanovanja si v Slovenji ni moglo privoščiti 4 % oseb, ki so živele v gospodinjstvih z vzdrževanimi otroki, kar je manj kot v povprečju EU (11 %). Največ takih oseb je bilo na Portugalskem (25 %), najmanj pa v Luksemburgu (2 %).